

OBSAH

	PODĚKOVÁNÍ.....	9
	PŘEDMLUVA.....	11
1.	HISTORIE PROBLÉMU VERTIKALIZACE DĚTÍ POSTIŽENÝCH DĚTSKOU MOZKOVOU OBRNOU	13

Teoretická část

2.	OD REFLEXNÍ LOKOMOCE K IDEOMOTORICE	21
2.1.	Dokumentace včasné diagnostiky	24
2.2.	Vzpřimování dětí, které nedosáhly vertikalizace	25
3.	MOTORICKÁ ONTOGENEZE	27
3.1.	Tvorba motorických programů	29
3.2.	Proces zapamatování	29
3.3.	Posturálně motorické programování	29
3.4.	Význam polohy těla	30
3.5.	Vývoj vzpřimovacích mechanismů	31
3.6.	Centrace klíčových kloubů	32
3.7.	Vertikalizace	33
3.8.	Vertikální poloha, vliv gravitace	35
4.	KINEZIOLOGIE - NEUROLOGIE MOTORIKY	37
4.1.	Vývojová kineziologie.....	38
4.2.	Ideomotorika	38
5.	ZÁKLADNÍ POLOHY VE VZTAHU K VERTIKALIZACI, KINEZIOLOGICKÝ OBSAH A VZPŘIMOVÁNÍ Z TĚCHTO POLOH.....	41
5.1.	Poloha na zádech	41
5.2.	Šikmý a podélný sed	42
5.3.	Přenášení těžiště při vertikalizaci, snaha po lokomoci.....	43
5.4.	Autochtonní muskulatura	44

6.	ZÁKLADNÍ PRINCIPY KONCEPTU POSTURÁLNĚ MOTORICKÉHO PROGRAMOVÁNÍ	47
6.1.	Cílově zaměřená poloha – atituda.....	48
6.2.	Korekce	48
7.	PATOLOGIE ZÁKLADNÍCH VÝVOJOVÝCH POLOH	51
7.1.	Poloha na zádech	51
7.2.	Poloha na boku	53
7.3.	Poloha na bříše.....	54
7.4.	Sed.....	55
7.5.	Vzprímování do stoje a stoj.....	56

Praktická část

8.	POSTURÁLNĚ MOTORICKÉ PROGRAMOVÁNÍ – ZPŮSOB PRÁCE V JEDNOTLIVÝCH POLOHÁCH	59
8.1.	Poloha na zádech	59
8.2.	Poloha na boku	61
8.3.	Nízký asymetrický klek, šikmý sed.....	63
8.4.	Sed turecký, sed podélný.....	65
8.5.	Přímý klek a poloha na čtyřech	67
8.5.1.	Přímý klek.....	67
8.5.2.	Klek na čtyřech.....	68
8.5.3.	Poloha rytíře.....	68
8.6.	Nácvik stoje.....	70
8.7.	Zásady konceptu posturálně motorického programování	73
9.	STOJ A PROTETICKÉ PODPŮRNÉ POMŮCKY	75
9.1.	Skořepina	75
9.2.	Dynamická »ankle foot«.....	76
10.	SPASTICITA.....	77
10.1.	Koncept Bobathových.....	77
10.2.	Vojtův princip	80
11.	KAZUISTIKY.....	85
11.1.	Kazuistika 1: chlapec P. M. (nar. 1992)	85
	■ Anamnéza (krázký záznam z neurologické zprávy).....	85
	■ Kineziologický rozbor (podzim 2003)	85
	■ Terapie (2003–2007).....	85
	■ Rozhovor s matkou P. M. o zkušenostech s rehabilitačním cvičením syna (jaro 2007).....	86
11.2.	Kazuistika 2: paní V. V. (37 let)	88
	■ Anamnéza	88
	■ Kineziologický rozbor.....	88
	■ Ukázka cvičební jednotky.....	88
	■ Rozhovor s paní V. V. (podzim 2008).....	91

11.3.	Kazuistika 3: chlapec A. M.	93
	📖 Anamnéza	93
	📖 Diagnóza	94
	📖 Posouzení současného stavu	94
	📖 Aktuální status	94
	📖 Rozhovor s matkou A. M. (podzim 2009).....	95
12.	VČASNÁ DIAGNOSTIKA DĚTSKÉ MOZKOVÉ OBRNY U DĚTÍ OD 2 DO 6 MĚSÍCŮ	97
13.	SOUČASNÝ STAV V ČESKÉ REPUBLICE	99
13.1.	DMO – diagnostický a terapeutický standard	99
13.2.	Komentář k DMO – diagnostickému a terapeutickému standardu	100
14.	SOUČASNÝ STAV V EVROPĚ A V OSTATNÍM ROZVINUTÉM SVĚTĚ	103
14.1.	Britský model včasné diagnostiky: »diagnosis under increased suspition«	103
14.2.	Paradox – iniciativu v časné diagnostice v rozvinutém světě přebírají rodiče	104
14.3.	Staronové diagnostické a terapeutické možnosti	104
14.3.1.	Vojtova diagnostická a terapeutická metoda.....	104
14.3.2.	Prechtlova diagnostická metoda	105
15.	VČASNÁ DETEKCE HYBNÉHO POSTIŽENÍ	107
15.1.	Historický přehled – od Magnuse po Vojtu	107
15.2.	Posturální ontogeneze – význam polohových reakcí a primitivní reflexologie	107
16.	VOJTŮV VLASTNÍ POSTUP VE VČASNÉ DIAGNOSTICE HYBNÝCH PORUCH U DĚTÍ	109
16.1.	Posturální aktivita	109
16.1.1.	Definice posturální aktivity	109
16.1.2.	Praktické využití a význam posturální aktivity pro včasnou diagnostiku	110
16.2.	Posturální reaktivita	110
16.2.1.	Definice posturální reaktivity – požadavek standardnosti.....	110
16.2.2.	Polohové reakce ve Vojtově modifikaci	111
16.2.3.	Diagnostická hodnota polohových reakcí.....	113
16.2.4.	Polohové reakce – cenná screeningová metoda v prevenci vzniku DMO.....	115
16.2.5.	Diagnostická výpověď polohových reakcí jen na dobu posturální ontogeneze	116
16.2.6.	Nesprávné použití a interpretace polohových reakcí podle Vojty.....	117
16.3.	Posturální reaktivita – primitivní reflexologie ve Vojtově modifikaci	117
16.3.1.	Historie.....	117

16.3.2.	Problém nestandardnosti v provádění i interpretaci primitivních reflexů.....	117
16.3.3.	Vojtova koncepce primitivní reflexologie.....	118
16.3.4.	Primitivní reflexy jako »vývojové milníky«.....	119
16.3.5.	Primitivní reflexy – »pyramidové jevy iritační flekční« – jako specifické »indikátory« spasticity vzniklé v perinatálním období.....	119
16.3.6.	Historická polemika k významu a interpretaci primitivních reflexů v raném věku u nás.....	120
16.3.7.	Specificky patognomická hodnota »pyramidových jevů iritačních flekčních« pro odlišení spastických forem DMO od dyskinetických.....	122
16.3.8.	Vývojová neurologická diagnostika s použitím primitivních reflexů podle Vojty.....	123
16.3.9.	Popis vybavování Rossolimova reflexu podle Vojty.....	123
16.3.10.	Popis vybavování reflexů Žukovského, Kornilovova a Mendelova-Bechtěrevova.....	124
16.3.11.	Problematika asymetrických a symetrických tonických šijových reflexů.....	126
16.3.12.	Spastický klonus.....	127
16.3.13.	Dynamika a vzájemné vztahy primitivních reflexů – jejich význam pro odlišení spastických forem DMO od atetózy.....	127
16.3.14.	Reflexologické vzorce vyvrážděných spastických a dyskinetických forem DMO.....	128
16.3.15.	Dynamika proměn primitivních reflexů v průběhu vývoje (zrání) spastického a dyskinetického syndromu.....	130
16.3.16.	Rozhodující význam včasné detekce DMO pro dobré výsledky léčby.....	131
17.	NEUROFYZIOLOGICKÉ POZNÁMKY K TÉMATU	133
17.1.	Etiopatogeneze dětské mozkové obrny	133
17.1.1.	Hlavní příčina dětské mozkové obrny – anoxie mozku v perinatálním období.....	133
17.1.2.	Iniciální převaha ischemických změn CNS v jeho aferentních strukturách, pozdější rozšíření ischemické léze i na struktury eferentní – motorické.....	134
17.2.	Windleho experimentální důkazy progresivní patogeneze v CNS u DMO	135
17.3.	Vysoká plasticita CNS v nízkém věku jako podklad úspěšnosti terapie proprioceptivní stimulací podle Vojty svědčící pro platnost Pribramovy holografické teorie fungování mozku	135
	DOSLOV	139
	ZKRATKY	143
	LITERATURA	145
	REJSTRÍK	151